

ÚVOD

Jak to celé začalo

Jana Čoljarová, Deník N

Přijeli jsme, převlékli jsme se do kraťasů a triček a po zbytek pobytu z nich nevylezli.

Pamatuju si ten moment tak dobře asi i proto, že měl takový dopad na můj další život. Byli jsme zrovna na dovolené ve Finsku, když jsem dostala e-mail ze serveru Home Exchange, výměna domovů. Přihlásila jsem se tam týden dva předtím na popud známé, která takto procestovala Evropu. Lidé se zaregistrují, zaplatí poplatek 150 amerických dolarů a nabídnou svůj dům nebo byt k dočasné výměně. A pak si v těch bytech navzájem bydlí.

Chtěla jsem někam přes Vánoce vzít naší pětičlennou rodinu, na tři týdny. Je to je jediná doba, kdy má můj muž opravdu dovolenou, protože na ty tři týdny vždycky zavře firmu. Jenže všechno je v této době příšerně drahé, a v pěti lidech někam, kde je hezky, prakticky mimo možnosti.

Bylo by mi vlastně jedno, kam pojedeme, jen když tam bude teplo. Myslela jsem si na Thajsko nebo prostě nějakou Asii.

„Nechtěli byste si s námi vyměnit domov na Floridě?“ zeptal se mě muž vystupující na Home Exchange jako Paulo. Na Floridě jsem předtím sama byla asi pětkrát a jako rodina jsme tu jednou zažili moc krásný a konejšivý čas po těžké rodinné tragédii. Měla jsem to tam ráda, ale radši bych asi bývala jela někam, kde jsem ještě nebyla.

„Na tři týdny? Ale proč ne.“ Byl to hned první člověk, kterému jsem odepsala. A pak to přišlo.

„No, my jsme spíš mysleli na tři měsíce. Rádi bychom se podívali do Prahy, ale také do okolních zemí a udělali si takové turné po střední Evropě,“ upřesnil Paulo.

„Proberu to s manželem a ozvu se,“ zalapala jsem po dechu. Bylo to uprostřed noci, spíš nad ránem, a mozek se mi rozjel na plné obrátky. V té době jsem trávil druhý rok s mým třetím synem na rodičovské, která mi měla napřesrok skončit. Zažili bychom zimu v teple nejen tři týdny kolem Vánoc, ale celé tři měsíce. V podstatě bychom ji tak úplně vynechali!

Kdo má malé děti nebo si tu dobu pamatuje, ví, jak je zima náročná. Děti jsou prakticky pořád nemocné, od října do března si předávají nemoci mezi sebou a týdny, kdy jsme všichni v ro-

dině zdraví, se dají spočítat na prstech jedné ruky. Permanentně oscilují někde mezi rýmou a zápallem plic, venku je zima, tma přichází brzy, a tak většinu času musíme trávit někde uvnitř. Na výlety vyrazíme většinou jen do těch několika dětských koutků v okolí.

Představa, že bych tohle všechno mohla přeskočit, notabene vyměnit za tři měsíce v kratasech a plavkách někde u moře, mě nedala spát. Navíc na Floridě, kde žije řada zajímavých lidí, se kterými bych mohla udělat rozhovory. Takže bych tam mohla i pracovat!

Nepamatuju se, jestli se mi ještě podařilo usnout, ale každopádně jsem se nemohla dočkat, až bude jakž takž přijatelný čas, abych mohla vzbudit svého muže. Na rozdíl ode mě se rozjízďí ráno pomaleji, a tak v prvních minutách po probuzení neskákal radostí jako já, která už měla všechno vymyšlené.

„Pojedeš tam s námi na první tři týdny, pak se vrátíš na šest týdnů domů a potom pro nás přijedeš na konci. Budeš tak moc mít dovolenou i pracovat a samozřejmě můžeš být v kontaktu s kanceláří odtamtud,“ vykresluju mu.

„Nikdy jsme takhle dlouho od sebe nebyli. Neumím si představit, že budu šest týdnů bez vás a vy budete beze mě někde v Americe,“ namítá můj muž.

„To je fakt. A nevařilo by ti, že by u nás bydleli cizí lidé?“ ptám se opatrně.

„Tak to mi nevaří vůbec. Osobní věci bychom si vzali a jinak doma nic cenného ani důležitého nemáme. Ale kde budu těch šest týdnů bydlet?“

„U mých, nebo u tvých rodičů?“

„No tak jo.“

A tak mám Finsko spojené nejen s fantastickými lesními stezkami pro běžce, ale i s cizelováním našeho plánu vyměnit si domov se starším manželským párem z Floridy. Byl srpen a akce kulový blesk Florida–Praha nás čekala v prosinci.

Ty čtyři měsíce jsem připravovala náš byt na to, aby v něm mohli bydlet cizí lidé. Podíváte-li se na svůj domov očima jiného člověka, který v něm má najednou žít a není obeznámený se všemi jeho zažitými disfunkcemi, zjistíte, že je v něm docela dost práce. Už jen vyklidit několik skříní a zásuvek znamenalo zbavit se věcí, které jsem do té doby považovala za nezbytné. Nakonec se to ale ukázalo jako chvályhodný čistý proces, který jsem ocenila hlavně po návratu.

Co jsem si nemohla vzít s sebou, dala jsem do krabic a ty pak do sklepa. Když jsem se po třech měsících z Floridy vrátila, uvědomila jsem si, že jsem si za celou tu dobu ani nevzpomněla na nic z toho, co v těch krabicích bylo, natož abych to potřebovala. A tak jsme bedny nakonec raději ani nevybalili a po vzoru Marie Kondo, guru úklidu, která okouzila Ameriku, je vyhodila. Nic z nich mi nechybí dodnes.

KULOVÝ BLESK FLORIDA-PRAHA

S Paulem a jeho ženou Valérií jsme si psali a skypovali, abychom domluvili detaily. Oba jsou inženýři a k výměně, která byla také jejich první, přistoupili velmi systematicky. Zlomový moment nastal v okamžiku, když jsme si koupili letenky, protože by tehdy už bylo těžké couvnout.

Dohodli jsme se, že si kromě domovů přenecháme i auta a zavedené služby. Prakticky to znamenalo, že k nám domů nadále docházela naše paní na úklid a k nim zase ta jejich. Což bylo pro nás docela výhodné, protože té své platili 15 dolarů na hodinu a my té své jen stovku. Když jim přestala fungovat klimatizace, zaplatili opravu oni, ale když nám spadla lžička do drtiče ve dřezu a zablokovala ho, bylo to na nás.

U domu měli bazén, který pravidelně chodila udržovat „bazé-nářka“, a já měla za úkol jí jednou za měsíc vypsát šek na 80 dolarů. To bylo poprvé, co jsem nějaký šek vypisovala, a i když mám dneska už šeky vlastní, pokaždé jsem z toho stejně nervózní.

Naplánovali jsme, že nejdřív přiletím na Floridu já s malými kluky, kteří ještě nechodili do školy, a mohli tak vyrazit kdykoliv. Potom Paulo odletí sám do Prahy, kde na něj bude čekat můj muž a všechno mu ukáže, zatímco Valéria vysvětlí na Floridě vše potřebné mně. Nakonec těsně před Vánoci dorazí do USA i můj muž s nejstarším synem, který už do školy musel, a Valéria odletí do Prahy. Tak jsme se postupně mohli všichni navzájem seznámit.

Paulo s Valérií si z našeho bytu udělali místo rodinného vánočního setkání, na něž dorazili jejich dospělí synové z New Yorku i jejich matky z Brazílie. Náš dosavadní poklidný domov tak toho roku zažil nefalšovanou brazilsko-americkou atmosféru, zatímco my jsme poprvé jedli vánoční rybu a floridskou verzi bramborového salátu daleko od rodiny, v cizím domě a v kratasech.

Fakt, že jsme poprvé přišli na Floridě do hotového, vybaveného domu se vším zaopatřením přispěl k tomu, že jsme se ve

Naše první Vánoce v teple. Není to vidět, ale všichni jsme naboso a máme krátké kalhoty. Aspoň že byly sváteční.

Jana Ciglerová, Deník N

Martina Navrátilová bydlí nedaleko Miami a místo našeho rozhovoru určila ona. Vybrala italskou kavárnu, protože tam mají pořádně evropské kafe, říkala mi.

Jana Ciglerová, Deník N